

КҲЗИЛ ҲЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КҲЗИЛ ҲЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ҲЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ҲЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил қиқиши
№ 157 (12.510)

Якшанба, 7 июль 1963 йил.

Баҳоси 2 тийин.

САМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Совет халқининг қосим фазони ўзлаштириш соҳасидаги янги жасорати — қосмонавт учувчи Валерий Федорович Биковский ва жаҳонда биринчи қосмонавт учувчи қиз Валентина Владимировна Терешковаларнинг узон йўлдан ўтиш жихатидан буюк рекорд бўлган биргаликдаги қосмик парвози мубоабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети жуда кўп табриқномалар ва қўтловлар олди.

Мамлакатимизнинг давлат, партия, жамоат ташкилотлари ва илмий ташкилотлардан ҳамда айрим граждандаридан, коммунистлик ва ишчи партиялардан, чет эл мамлакатларидан давлат ва жамоат арбобларидан, фан ва маданият арбобларидан ҳамда айрим шахслардан олинган самий қўтловларда, табриқ телеграммалари ва мактубларда социалистик Ватанимизнинг қосмик фазони тич мақсада, тарраққет маифаатларини қўзлаб, бутун инсоният бахт-саодати йўлида ўзлаштириш соҳасида гоит катта муваффақиятга эришганини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети В. Ф. Биковский ва В. В. Терешковаларнинг қосмик қахрамонона парвозлари мубоабати билан совет халқига, коммунистлик партия ва Совет ҳукуматиға табриқномалар ва яхши истаклар юборган мамлакатимизнинг барча давлат ташкилот-ларига, шунингдек партия, қасаба союзи ва бошқа жамоат ташкилот-ларига, барча граждандарига ва дунёдаги ҳамма кишиларға самий минаатдорчилик ва ташаккур илҳор қилади.

КПСС МАРКАЗИЙ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СССР МИНИСТРЛАР
КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИ СОВЕТИ

КОРХОНА РАҲБАРИ— ТАШКИЛОТЧИ ВА ТАРБИЯЧИ

Коммунистлик партия ленинча миллий сиеятини қосимий амалга ошираётганини натижада яхши тайергарлик қўрган сиесий етув партия, совет ва хўжалик раҳбар кадрларининг, саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятнинг ҳамма тармоқларида ҳормай-тоғмай ишлаётган мутахассисларнинг кўп миғ кишилик отряди ўсиб етишди. Республикаимиз халқ хўжалигида 23 миғдан ортқ инженер, 8 миғдан зиёд олий маълумотли экономист, 55 миғ техник ва плановик, 25 миғта яқин агроном, ветеринария врач, зоотехник ва бошқа мутахассислар ишлаб турибди.

Республика партия ташкилот-лари кадрлари коммунизм ишиға садоқатини бўлиш, партия ва давлат иттифоқиға каттиқ риоз қилиш руҳида, партия сиеятини, умумхалқ мафбаатларини чуқур тушуниш руҳида, пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялаб келдилар ва тарбиялмоқдалар.

Коммунизм қурилиши кенг авк олдирилган ҳозирги даврда моддий ишлаб чиқаришда бевосита ишлаётган саноат, қурилиш, транспорт корхонаси раҳбари олдиға қўйлаётган талаблар тобора ортиб бормоқда. Корхона директори ва бош инженеридан тортиб, мастер ва бригадирға ҳар бир раҳбар гоийий-сиесий жихатдан чиққан бўлиши, коммунистлик қурилиш истиқболларини чуқур тушуниши, хўжалик ва техникани ийида иғнасиға билиши, техникани ва ишлаб чиқариш технологиясини тақомиллаштиришдаги тадбирларни ишлаб чиқиб, амалға ошира бориши, саноат, қурилиш ва транспортдаги резервлардан меҳнат унумдорлигини тўқсиз ошириш учун тағий ҳам тўқил фойдалана билиши керак.

Раҳбар омма билан чамбарас боғлиқ ишлаши, одамларни тарбиялаётган, ташкил қила оладиган ва ўзи ҳам улардан ўрганадиган бўлиши лозим.

Коллектив билан, партия ва бошқа жамоат ташкилотлари билан чамбарас боғланган тақрибли кадрлар раҳбарлик қилаётган, ташкилотчилик гоийий ва сиесий ишларға мохирлик билан қўшиб олиб борилаётган, меҳнат активлиги, ташаббускорлик, новаторлик, ишчанлик вазиёти вужудга келтирилган, ҳар бир ходимға ийида ийиш натижалариға қараб баҳо берилаётган ва синаб қўйлаётган корхоналар катта муваффақиятларға эришмоқдалар. Чиряқ электромеханика комбинати, Бекобод металлургия заводи, «Ташсельмаш» ва экскаватор заводи, ва бошқа ўйлаб корхоналар шулар жумласидир.

Техника прогресси шундай бир омилки, корхона директори ва ишлаб чиқариш командирлари унга суийиб, меҳнат унумдорлигини тобора оширадилар, махсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириб, унинг сифатини яхшилайдилар. «Ташсельмаш» заводининг раҳбарлари, инженер-техник ходимлари ва натор ишчилари корхонада техника прогресси учун илчил кураш олиб бориб, заводни пахта териш машиналари ишлаб чиқариш бўйича ихтисослаштириш ва «ангаро» кемаларни ийида-йилға кўпроқ ишлаб чиқариш соҳасида катта ишлар қилдилар. «Ташсельмаш» заводининг ана шу муваффақиятларида корхона раҳбарларининг эр ташкилотчилик қобилияти ва ташаббускорлиги ёрқин намойиш бўлди.

Республикаимиз саноатида ишлаб чиқаришға мохирлик билан раҳбарлик қилнаётганини натижада етти йиллик топириқларини шараф билан бажараётган саноат, қурилиш ва транспорт корхоналари жуда кўп.

Бирок, умуман Ўзбекистон саноати етти йиллик топириқларини янши олиб бажараётган бўлса ҳам, давлат планларини бажарма

ётган анчагина корхоналар, бир қанча саноат тармоқлари ҳали ҳам бор. 150 дан ортқ саноат корхонаси ярим йиллик планни бажармади. Оҳангарон цемент заводи, «Подъёмник» ва «Узбекхиммаш» заводлари, Охунбобоев домлай Тошкент тикувчилик фабрикаси, Самарқанддаги «Хлопкоприбор» заводи, Шахрисабздаги «Хўжум» фабрикаси ва бошқа бир қанча корхоналарнинг раҳбарлари давлат планларининг ҳамма қўрсаткичларини таъминлай олмадилар. Ана шу корхоналар бир меъёрга ишламайди, махсулотнинг баъзи энг муҳим турларини бажариш топириқларини белгиланган муддатларда адо етмайди. Бу завод ва фабрикаларнинг раҳбарлари корхона экономикасини пухта билмайдилар, социалистик корхона муваффақиятларининг қалиби бўлган иғносий анализдан мохирона фойдалана олмайдилар. Корхонадаги ҳар бир цех ва участканинг аҳолини синчиқлаб ўрганимай, қамчиликларни бартараф қилмай туриб хўжалик ички резервларини қилириб топиб ва ишға солиш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам корхона раҳбари, ишлаб чиқаришнинг ҳамма катта-кичик қамандирлари ўзлари раҳбарлик қилаётган коллективларнинг ҳаётини яхши билишлари, шу коллективни олға етаклашлари, истиқболни кўзда тутиб, корхонадаги барча резервларини ишға солишлари, кам меҳнат ва маблаг сарфлаб, кўпроқ махсулот ишлаб чиқаришға эришшлари лозим.

Ўз-ўзидан равшанки, жон қуйдирмай ва корхона экономикасини чуқур билмай, планларни бажараётган кишиларға таянмай ва уларға таъминлай қилмай, революционий раёт-шижоатни жўш урдирмай туриб, ҳақиқий раҳбар бўлиш мумкин эмас. Корхона раҳбари меҳнатқашлар оммасини хўжаликни бошқаришға жалб етиши, ўз ийида корхона ишчи ва инженер-техник ходимларининг ақл-идроқига, тақрибаси ва ижодий ташаббусига суийиш лозим.

Коммунистлик партия раҳбар кадрларини экономикасини чуқур билишға, ҳамма иқоийот ва резервларини тўла ишға солишға, шу йўл билан жамоат бойликларидан умумий фойдаланишға қадирмоқда. Корхона раҳбарлари, ишлаб чиқариш командирлари ана шунга амал қилмоқдалар. Ўз бурчларини чуқур ҳис этиб, ишлаб чиқаришнинг кўзини биллиб раҳбарлик қилишлари, меҳнатқашларнинг талаб ва аҳтиёжларига сезгирлик билан қулоқ солишлари керак.

Омма билан алоқани янада мутақамлаш, ҳамма қозоқ нарсаларини улоқтириб ташлаб, халқ хўжалиғимизни ленинча бошқариш барча талабаларимизнинг асосий омилдир.

ХИТОЙ КОМПАРТИЯСИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Совет Иттифоқи Коммунистлик партияси делегацияси билан икки томонлама учрашувда қатнашмоқ учун Хитой Коммунистлик партиясининг делегацияси 5 июлда Пекиндан самолётда Москваға келди.

Делегация баставида Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиесий бюросининг аъзоси, Марказий Комитетнинг бош секретари Дан Сю-пин (деlegation бошлиғи), Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиесий бюросининг аъзоси, Марказий Комитетнинг секретариатининг аъзоси Пин Чен-ху (delegation бошлиғининг ўринбасари), Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиесий бюроси аъзолиғига кандидат, Марказий Комитет секретариатининг аъзоси Кан Шан-Хитой Компартияси Марказий Комитети секретариати аъзолиғига кандидат Ян Шан-Кунь, Хитой

ТАБРИК

МОСКВА, 5 июль. (ТАСС). Юмжигийн Цеденбал Монғолия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси қилиб тайинланган мубоабати билан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущёв Монғолия Халқ-революционий партиясининг Биринчи секретари, Монғолия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Юмжигийн Цеденбалға табриқ телеграммаси юборди. Н. С. Хрущёв бу табриқ телеграммасида ўртоқ Ю. Цеденбални СССР Иттифоқи Министрлар Совети номидан ва шахсан ўз номидан самийия кутлайди ва унга сикхат-саломатлик ҳамда Монғолия Халқ Республикасида социализм қурилиши ва монғол халқининг равшан йўлида қиллаётган самарали ишларида катта муваффақиятлар тилайди.

Жамсрангийн Самбу Монғолия Халқ Республикаси Буюк Халқ хуралы президиумининг раиси қилиб яна сайланганлиғи мубоабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ўртоқ Жамсрангийн Самбуга табриқ телеграммаси юборди.

СОВЕТ БУРЯТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС Бурятия област комитетига, Бурятия АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига табриқнома юбориб, бу табриқномада ишчилар, қолхозчилар, интеллигентлар, барча меҳнатчиларни Бурятия Автоном Совет Социалистик Республикаси ташкил топиған кўннинг 40 йиллиги билан қизғин табриқладилар.

САМАРҚАНДЛИК ПАРРАНДАЧИЛАР РАПОРТИ

САМАРҚАНД, 6 июль. (ЎзТАГ). Самарқанд областининг паррандачилари тўхум тайёрлаш ва давлатға тўхум сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Ўтган йилдагидан 3,5 миллион дона кўп тўхум топирилди. Нурота, Норпой, Пойароқ Самарқанд ишлаб чиқариш бошқармаларининг меҳнатқашлари давлатға ана шу қимматли махсулотини сотиш юзасидан берилган йиллик топириқни анча ошириб бажардилар.

ДҲСТЛАР МАСЛАҲАТИ— ОЛТИНДАН ҚИММАТ!

МУСОБАҚАДОШЛАР ТАКЛИФИ

ШЕРОБОД. («Қизил Ҳзбекистон» муҳбири). Қарлош Тоқикистон пахтакорлари Ўзаро текшириш бригадаси аъзоларидан бир гуруписи Шеробод ва Термиз ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликларда олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиғини кўздан кечириш қа иришдилар.

Меҳмонлар дастлаб Шеробод бошқармасидаги «Партия XXII съезди» қолхоз пахтакорларининг ишлари билан танишдилар. Қолхоз аъзоларини бу йил 1957 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20 центнердан иғичка талаи пахта етиштириш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

ҲОСИЛНИ КҲПАЙТИРАМИЗ

Совхозимиз ишчилари қўл-мағи обҳаво қийинчиликларини фидокорона меҳнат билан еғиб, мўл ҳосилға яхши замин яратдилар. Барча майдонда гўза тупининг нормал қалинлиғида бўлинишға эришилди. Ҳозир ҳар гектар ерда ўрта ҳисобда 100 миғ тўдан кўча бор. 90 процент майдондаги гўза қатор оралари икки томонлама иланипти. Шу кўнға қадар гўза қатор оралари 2,7 марта узунасиға, 2,5 марта кўчаланишға култивация қилинди, икки марта озиқлантирилди, дастлабки суғорғиш тўғалланди. Ҳозир гўзаларини мўл қўрсатди.

Ишчиларимиз ва механизаторларимиз Сурхондарё област қолхозчилари ва совхоз ишчилари қишлоқ ва сув хўжалик мутахассисларининг мурожаатини маъқуллаб, июлда гўзани икки марта комплекс парвариш қилиш тадбирларини белгилаб қидилар. Бунинг учун гўза парвариниш қилишқа қўллар сафарбар этилди. Совхозимиздаги 33 та пахтачилик бригадасидан 10 тасида — 1300 гектар майдонда гўза ривожланишда орқада қолётганлиғи

аниқланди. Биз ана шу паст гўзаларни алоҳида парвариш қилиш, махаллий ўғит билан кўпроқ озиқлантиришға қарор бердик. Биз бу йил давлатға ҳар йилдан кўп пахта етказиб бериш мажбуриятини олғамиз. Сурхондарёликлар қақирғи асосида ишлаб чиқилган тадбирларимизни илчиллик билан амалға ошириб, июлда шона ва гулнинг қўлайишға, ҳар бир гулнинг бўлиқ қўсанка айланишға, шу йўл билан ҳамма майдонларда мажбуриятини иғна яраш мўл ҳосил етиштирилишға пахтанин эрта очилишға эришамиз.

Қарий ШАРИПОВ, Самарқанд областдаги «Пойароқ» совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

А. ХАЛИЛОВ.

Расулога Екубов ҳар кўни 1,40-1,70 гектар майдондаги гўзани бондириб суғориб, оқуғорган бошқа рмасидаги «Ўзбекистон ССР бондириш» совхозида суғилар уртасида бошланган гўзалар яхши ривожланиб, мўл ҳосил тўғмоқда.

Х. Эралиев фотоси.

ПАХТАКОР УРТОҚЛАР! Ўзаро текширишда аниқланган қамчиликларни тезроқ бартараф қилинг * Гўзанин ривожланишини тезлаштириб, ҳар бир шонани гулға, гулни кўсакка айлантиринг

* Экинни сувға қондиринг * Пахта далаларида бир туп ҳам бегона ўт қолдирманг * Далаға қишлоқ хўжалик зараркунандаларини йўлатманг!

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинизм» қолхозининг Озода Маматова бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил қутаришға аҳд қилганлар. Даладаги пахтанин ҳаммаси машиналарда териб олинади. Шунинг учун бригада аъзолари ҳар бир туп гўзанин серхосил ва машинада бундоқ ушшини таъминлаш учун курашмоқдалар. Ҳар туп гўзада ҳозир 2-3 тадан кўсак бор. Июль ойида қатор оралар икки марта меҳнат ишланиб, ҳар туп гўзада 6,7 тадан тўн кўсак бўлиши таъминланади. Суратда: Озода Маматова бригаданин иғор суғичи Нурали Маматовға курсатма бермоқда.

Қ. Розинфотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Тўрткўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXI съезди» қолхоз далаларида шу кўнларда 750 қолхозчи умумий ишлаб турибди. Уларнинг фидокорона меҳнати тўғайи ҳар кўни 150-155 гектар ердаги гўза қатор оралари қўмшатишмоқда. Ҳозир гўза учинчи марта парвариш қилинапти.

О. ЖУМАНИЕЗОВ.

Қўрбонбой Гафуров Ҳазорасп ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинград» қолхозининг энг иғор механизаторларидан бири. У ҳар кўни 8-9 гектар ердаги гўза қатор ораларини култивация қилмоқда. Ўртоқ Гафуров парвариш қилаётган майдонлардаги олди гўзалар кўсаклай бошлади.

К. ИСМОИЛОВ.

120 гектар ернинг ҳар гектаридан қамда 25 центнердан «оқ олғи» етиштириш мажбуриятини олган ўртоқ Х. Ноборов бошлиқ бригада ишчилари гўза парваринишда Навоий ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Норпой» совхозида ҳаммадан олдин бормоқдалар. Ҳозирғача уч марта парвариш қилинган 100 гектар ердаги гўза текис гуллаб, 1-2 тадан кўсак кўрсатди.

Н. ЭШМАТОВ.

Сурхондарё областдаги «Таллимарон» совхозининг Бекзарар Чоршанбаев бошлиқ бригадаси ишчилари гўза қатор ораларини ишлашнинг суғорғиш ва озиқлантириш билан боғлаб олиб бормоқдалар. Натижада гўза тез ажиқ олиб ўсаптир. 100 гектар ердаги гўзанин ҳар тупида 10-12 тадан шона ва гул, 2-3 тадан кўсак бор.

М. ХҲЖАМБЕРДИЕВ.

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТҲҒРИСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистлик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг тақлифига биноан, Венгрия Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси шу йил июль ойининг биринчи ярмида дўстлик визити билан Совет Иттифоқиға келди. Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Венгрия революционий ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси ўртоқ Янош Калар делегацията бошчилик қилади.

ИЮНЬ ПЛЕНУМИ Қарорларини амалга ОШИРАМИЗ!

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИ- НИНГ ЖАНГЧИЛАРИ

«Колхоз бош агрономи Мамарасул Ражабов, агитатор Махмуд Шодиев ва тракторчи Хуррам Жўраевлар ҳозирги ишлов берилган қатори оғлаб борадилар. Агрономнинг юзи жиддий тус олади.

— Бунга нима дейсан? — сўради Ражабов тракторчидан.

Ният худди ҳеч нима бўлмагандек елкасини икки. Ҳақиқатда эса айрим улардан қўшни қўшувчи-агрономнинг қўлини кўриб қолган эди.

— Нимага ротицион юмшагич ўрнатмадинг?

— Улғурмадим.

— Сента Хайромова Хуррам, — деди агроном. — Ахир, биринчи йил ишлаётганим йўқ, нима қилиш кераклигини биласан-у, манъа бўлмаган қўшувчи қўшни қўшувчи бўлиб қўйсан. Ҳалининг қўшувчиси айтадими, қўшувчиси қўшувчи бўлиб қўйсан, вассом.

— Мейта ўлғурманг, — қудурлади тракторчи. — Агар керак бўлса тракторчи бошқа киши мина қўлисин.

У шундай деди-ю, орқасига ўтириб қўйиб қўйди.

И. Қасовнинг «Сўхондор» об-ласт «Ленинское знамя» газе-тасида янгида босилган «Идеология фронтининг жангчилари» сарлав-хали мақолада шундай сўнг имамлар бўлганлиги. Шўрчи иш-лаб чиқариш бошқармасидаги «Социализм» колхозининг бош агроном Ражабов ва агитатор Шодиев ўрқалар брақ иш қилувчи-ларга қарш, гўза парварининг сифати ўтказиш учун қандай кураш олиб бораётганликлари ҳақи-да батафсил хикоя қилинган.

Мақолада ҳар бир кишининг қўлига ва қўлига йўл топш қандадир муҳимлиги кўрсатиб бе-

рилади. Албатта, тракторчи йўл қўйган ҳатосини тўзати. Лекин коммунист агитатор Шодиев фа-кат шунинг ўзи билан қаноатлан-мади. Қим билди дейсан, бу ка-би ҳол балки эртага яна такро-ланад. Шу сабабли агитатор тра-кторчи билан яқиндан танишишга қарор қилди. Мақолада бунга эришиш қандай қийин бўлганлиги кўрсатилади.

Мақолада колхоз партия ташки-лоти олиб бораётган идеология ишнинг бошқа формалари ҳақи-да ҳам гапирилади. Коммунист ва партиячилардан 120 киши сийёсий маориф системасидаги турли тў-ғарақ ва сийёсий мактабларда ўқи-ди. Колхоз радиотўли орқали муттасил «Далалардан сўнги ха-барлар» ишлаб чиқариш новатор-лари ҳақида эшитиришлар бе-риб борилади.

Газета ўз саҳифаларида идеоло-гия фронтининг жангчилари июнь Пленумининг қарорларини амалга ошириш учун қандай кураш олиб бораётганликлари ҳақидаги мате-риалларни кенг ёритмоқда.

ҲАМ ШИФОКОР, ҲАМ АГИТАТОР

Медицина ходими С. Зулфико-ровни колхозчилар ҳам шифокор, ҳам агитатор сифатида яхши би-ладилар. У беморларни даволаш-дан ташқари пахтачилик бригада-лари, сўт-говар фермасида бўлиб, турли темаларда сўхбатлар ўт-казди. «КПСС XXII съезди қарор-лари ва мамлакатимиздаги медицина тармақлари» «Тани соғлиқ — ту-ман бойлик» деган темалардаги

сўхбатлар колхозчиларда яхши та-ассурот қолдири.

Уртоқ С. Зулфикооров гўза па-рварини авж олдирилган шу қу-ларда дала шийонларида бўлиб, колхозчилар орасида КПСС Мар-казий Комитетининг июнь Плену-ми қарорлари ҳақида сўхбатлар ўтказибди.

Т. ҚАМЧИЕВ.

Мархамат районидаги Свердлов номи колхоз.

КОММУНИЗМ ҚУРУВЧИЛАРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг июнь Пленуми партиянинг, бугун совет кишиларининг маънавий ҳа-ётинда катта воқеа бўлди. Пленум қарорларида партиянинг совет мактаби олдига қўйган коммунист-лик жамият кишининг тарбиялаш-дек улғу ва масъулиятли вазифа яна бир марта таъкидланди.

Коммунизм — йилу-фанга асо-сланган жамиятдир. Шунинг учун ёш авлодга — бўлажак комму-нист қурувчиси ҳар томонлама чўқур билим бериш катта аҳа-миятга эгадир. Халқ маорифи хо-димлари Коммунистик партия раҳ-барлигида бу улкан ва мураккаб вазифани шараф билан бажариб келаятирлар.

«Мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ва ма-мадакта халқ маорифи системаси-ни янада ривожлантириш ҳақи-да» Июньнинг қабул қилинганга-га тўрт йилдан андирок вақт ўтди. Бу қисқа вақт ичида рес-публикамиз мактаблари қатори Тошкент шаҳар мактабларида ҳам қўнғина гадирлар амалга оши-рилди. Шаҳар мактабларининг со-ни 32 тага кўпайди, ишлаб ча-қариш таълими қўшиб олиб борила-диган 87 та ўрта умумий таълим-мехнат-олишчи мактаб таъши-қилди. Шаҳарда таълим-тарбиянинг янги, ижобий форма-си бўлган мактаб-интернатлар кў-пайди. Ҳозир Тошкентда 12 та мактаб-интернат мавжуддир. 194 мактабда меҳнатчиларнинг 170 мингта яқин фарзанди таълим ол-моқда, 10 мингта яқин педагог уларга таълим бераётди. 1963 — 1964 ўқув йилида шажимизда халқ маорифи янада ривожланти-

рилди, умумий таълим мактаб-ларининг сони 200 га, мактаб-ин-тернатлар сони 13 тага етказилди. Ўқувчилар сони 180 мингга ет-ди. Янги ўқув йилида 54 ишчи-ёшлар мактабда 15 мингдан ор-тиқ киши ишлаб чиқаришдан аж-рамалган ҳолда билим олади.

Мактабга бешаги болалар тарбиясига ҳам катта аҳамият бе-рилоқда. Янги ўқув йилида болалар богчаларининг сони 155 га етказилди, уларда 21 мингта яқин кичикчой тарбияланди.

Ешларни коммунистлик руҳда тарбиялашда фақатли вазифа амалга оширишда мактабда асо-сий фигура ўқитувчидир. Биз ўқи-тувчиларнинг умумий малакаси, соғлиқ савияларини янада оши-ришга алоҳида аҳамият бермоқ-дамиз. Ўтган ўқув йилида мак-таблардаги сийёсий тўғарақлар муназаам ишлаб турди. Янги ўқув йилида 2 мингдан ортқ ўқитувчи малака ошириш ин-сти-тутиларида ўз билимларини оши-ради.

Партияни Марказий Комите-тининг июнь Пленуми қарориди мактабларда меҳнат таълими ма-саласида алоҳида аҳамият берил-ди. Пленум қарорларини амалга ошириш учун мактаблардаги ўқу-в таълим устаноналари янада ке-нгайтирилди, ўқув-моддий базала-ри мустаҳкамланди. Мактаблар-нинг ишлаб чиқариш қорхоналари билан алоқаси яхшиланди. Тош-кент трактор йигуви, «Узбекхлоп-маш» заводларида ўқувчилар учун махсус цехлар ажратилди.

Шуни айтиш керакки, ўртоқ Л. Ф. Ильичевнинг июнь Плену-мида қилган докладыда баъзи қор-хоналарнинг раҳбарлари, партия ва касба союз ташкилотлари ўз оталиқларидаги мактаб ўқувчи-ларининг ишлаб чиқариш таълими си-лишларига юзаси қараб келаят-ганликлари таъкид қилинган эди. Бундай фактлар шаҳримиз қор-хоналарининг айримларида ҳам юз бермоқда. Ўзбекистон КП Марка-зий Комитети ва оеспублика Ми-нистрлар Советининг 1961 йил 8 июндаги қарориди Тошкент шаҳар қорхоналари қошида 566 ўринли 34 та ўқувчилар цехи ташкил қи-лиш вазифаси қўйилган эди. Аммо айрим қорхоналар раҳбарларининг бепарволиги натижасида фа-катгина 19 та ўқув цехи ташкил қилинди. Натижада ишлаб чиқа-риш таълими олишга лозим бўл-

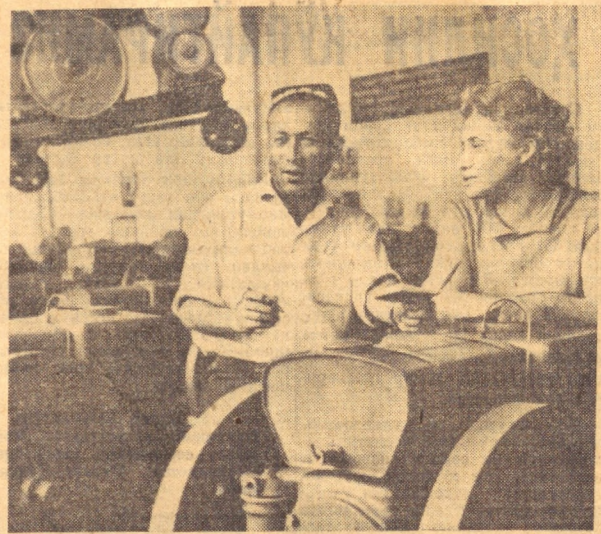
ган 2.400 ўқувчи учун ҳанузгача иш жойи тайёрлаб берилмади. Масалан, шаҳардаги 1- автобаза-да ўқувчилар учун цех ташкил қи-лишга мутлақо эътибор берилма-ди.

Мактабларда меҳнат таълими программасининг бажарилишида ҳам камчиликлар йўқ эмас. Баъ-зан мактабларнинг дурадорлик ва селасорлик устаноналарида ёғоч, фанер, темир каби материаллар еттишмайди. Давлат планлашти-риш органлари бу масалага аҳа-мият бермаётдилар.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари идеоло-гия фронтининг барча ҳодимлар, қаторида мактаб-маориф ҳо-дим-ларини ҳам янгидан-янги ижобий ютуқларга илҳомлантирди. Педа-гоглар жамоатчилига таъинган ҳолда ешларни коммунистлик руҳ-да тарбиялашда юксак муваффа-қиятларни қўлга қириштириш учун ўқувчиларнинг бутун куч ва билимла-рини сарфлашга берилади.

Т. ДАДАШЕВ.

Тошкент шаҳар халқ маориф бўлимининг мудири.

МИНИСТРЛИК ЖАВОБИ

Газетамизнинг шу йил 24 май сонидида босилган «Тарихчи ўқиту-вчилар тайёрлашга жиддий эътибор берилди» сарлавхали мақолада Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигини таъ-рихчи ўқитувчилар тайёрлашга етарли эътибор бермаётгани таъ-кид қилинган эди.

Министрликдан жавоб олинди. Министр ўринбосари ўртоқ С. Си-гов редакцияга қўйдиқларини маълум қилди.

Мақола коллегида муҳокама қилинди. Тошкентдаги Илхоний номи давлат педагогика институ-тида янги ўқув йилидан бошлаб тарих-филлогия факультетига студентлар қабул қилиш 25 ки-шига кўпайтирилди. Университет ва педагогика институтларининг кечин ва сиртки бўлимларида та-рихчи ўқитувчилар тайёрлашга эътибор кўпайтирилди. Олий ўқув юртилари ҳузурида мустақил тарих факультетлари очиб туғиришдаги тақдирлар ўрганилмоқда.

«ЧАЙҚОВЧИ АВТОБУСЛАР»

Газетамизда ана шу сарлавха билан босилган муросанлар си-нализда Қўқон — Серово орали-нда қатнайдиган автобусларнинг шиферлар маршрут графигига амал қилмай, йўловчиларни раж-житаётгани кўрсатилган эди.

Қўқондаги 10- автобаз маъму-риятдан олинган хабарда айти-линича, мақолада кўрсатилган фактлар тўғри деб топилган. Қў-қон — Серово маршрутида авто-бус қатнови тартибга солинди.

Коммунистик партия ва со-вет ҳукумати улғу доҳимиз И. Лениннинг отир саноатини ўстириш даражада ривожланти-риш ҳақидаги кўрсатмаларига ошмай амал қилиб, индуст-риянинг ана шу соҳасини, жумладан екили саноатини ривожлантиришга катта эъти-бор бермоқда. Екилининг энг те-жамли турлари бўлган табиий газ ва нефть қазиб олишни кўпайтириш ва шу асосда мам-лакат екили балансини туб-дан ўзгартириш моддий ишлаб чиқаришда ижтимоий меҳнатни кўп-лаб тежаб қилиш ва мам-лакат халқ қўлигини тез суръатлар билан ривожланти-ришга муҳим омил бўлади. Екили саноатини тез суръат-лар билан ривожлантиришда газ саноати муҳим ўрин тут-тади.

Ўзбекистонда кейинги ўн йил ичида табиий газнинг жуда катта маънавлари аниқланди. Ҳозир Ўрта Осиё иқтисодий райони қидириб топилган таби-

ий газ запаслари бўйича мам-лакатда олинган ўрнлардаги бирини эгаллади. Иқтисодий районида мамлакатимиздаги та-биий газ запасларининг учдан бири разведка қилинган. Ана шу қонларнинг асосий қўли-ни Ўзбекистондадир. Саноат аҳамиятига эга бўлган газ қон-ларининг запаси бўйича Ўзе-бекистон Иттифоқимизда РСФСР дан кейин иккинчи ўринда ту-ради.

Етти йиллик планга муво-фиқ—1965 йилга келиб, респу-бликамизда 18,3 миллиард кубо-метр табиий газ қазиб олина-ди. Ўзбекистон ССР екили ба-лансида ҳам жиддий ўзгариш-лар юз беради. Агар 1958 йил-да екили балансида табиий газнинг салмоғи 3,3 процент бўлса, 1965 йилга келиб, унинг салмоғи 60 процента етади.

Бухоро области республика-мизнинг табиий газ қазиб оли-надиган асосий районидир. Бу ерда мамлакатимиздаги энг йи-рик газ қонлари ишга соли-

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ БУГУНИ ВА КЕЛАЖАГИ

моқда. 1959 йилда Жарқоқ Са-роитиш, Қоровулбозор, Сета-лентепа қонлари фойдаланишга топширилди. 1960 йилдан бош-лаб эса Газли қонидан саноат эҳтиёжлари учун газ олишга киришилди.

1961 йилда жаҳонда энг йи-рик Бухоро — Урал магистрал газопроводи қурилиши бошлан-ди. Бу газ дарёсининг биринчи навбати шу йил ноябрь ойида фойдаланишга топширилди. Орс, Магнитогорск, Челябинск ва Свердловск каби йирик са-ноат шаҳарларидаги қорхона-лар Бухоро газини асосида иш-лай бошлади. Тошкент — Чимкент — Жамбул — Фрун-зе — Олмаота газопроводининг қуриб битказилиши натижа-сида Ўрта Осиё иқтисодий рай-онидида ва Қозғистон ССРдаги саноат қорхоналари ҳамда шаҳар ва қишлоқлар Ўзебеки-стон табиий газидан баҳраманд бўлади.

Республикамиздаги қўпчи-лик иссиқлик электрстан-циялари табиий газда ишлашга кўчирилди. Жарқоқ — Бухоро — Самарқанд — Тошкент га-зопроводида қуриб биткази-лиши натижасида Бухоро, Кат-тақўрғон, Самарқанд, Тошкент, Чирчик ва Олмалик шаҳарла-ридаги саноат қорхоналари ва хонадонларга арзон, қулай ва тежамли екили келди.

Республикамизда газ қазиб олиш 1965 йилда 1959 йилдан-га нисбатан 17 марта кўпая-ди. Газ истеъмол қилиш эса 22 марта осди. Етти йиллик мобайнида 30 шаҳар тўла газ-лаштирилди. 1965 йилда ки-ши бошига газ истеъмол қи-лиш Ўзбекистонда Иттифоқи-миз бўйича энг юқори даража-да бўлади. Ўзбекистон киши

бошига табиий газ истеъмол қи-лишда Америка Қўшма Штатларидаги етти олади ва ба-тамом газлаштирилган респу-бликага айланади.

Табиий газ ва нефть қазиб олишнинг ўсиши ҳамда неф-тин кайта ишловчи янги-янги қорхоналарнинг ишга тушири-лиши натижасида Ўзбекистон республикаси қўп маблаг сарф-лаб, ўзоқ манзиллардан, чу-нончи Қарағанда ва Қузбас-дан қўриб ташиб келтиришдан воз кечди. 1965 йилда эса Ўзебекистон ўз екили қонларида-ги хом ашё билан тўла таъмин-ланади.

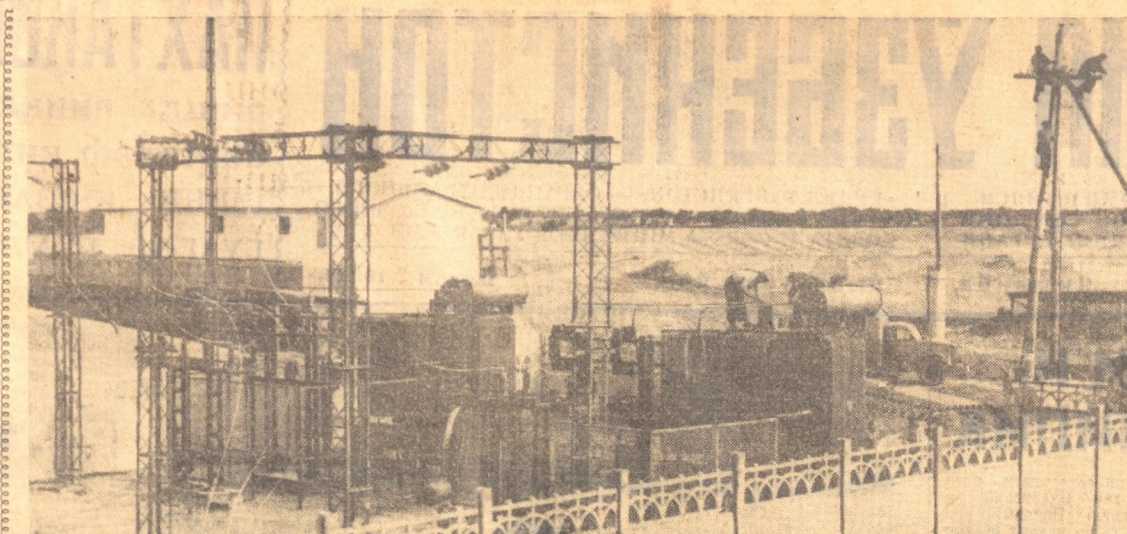
Ўзбекистон газ саноатининг тобора тез ривожланиши нати-жасида екили табиий келтири-ётган ўлкадан Иттифоқи аҳа-миятига эга бўлган екили-энер-гетика базасига айланди. Рес-публикамиз бошқа қардош иттифоқи республикалари ва Уралга кўп-лаб табиий газ ет-казиб беради. Урал Бухоро та-биий газини билан таъминла-ни-

ши натижасида катта иқтисод-ий фойда олинади. Жумладан, Урал иқтисодий райони йилига шартли ҳисобда 32 миллион тонна қўриб ташиб келтириш-дан бутунлай воз кечди. Урал саноат қорхоналари табиий газ билан ишлашга кўчар, йилига 2,7 миллиард сўм иқтисод қи-линади.

Газ саноатининг тараққи-и этиши республикамизда катта химия қорхоналарини барпо этишга ва шу йўл билан ме-ханкашларнинг фаровонлигини янада оширишга, кишлоқ ҳўжа-лигида эса хосиддорлиқни кў-таришга ёрдам беради. Ўзе-бекистон меҳнаткашлари респу-бликамизда йирик газ саноатини барпо этиб, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга муносиб ҳисса қўшади.

А. КАХҚОРОВ.

Тошкент политехника институтининг старший ўқитувчиси.

А. Бухоро канали трассасида

Олот электр подстанцияси ишооти қурилиши тугалланай деб қолди. Бу ерда ишлаб чиқа-рилган ток ёрдамида қудратли насос ускуналари ҳаракатга ке-лади. Суратда: Олот электр под-станциясининг қурилиши.

А. Усмонов фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

МИЛЛИЙ-ОЗОДЛИК ҲАРАКАТИ ЗҮР КУЧ БИЛАН ЮКСАЛМОҚДА

АГИТАТОР ВА ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

КПСС Марказий Комитетининг партия идеология ишнинг на-батдаги вазифаларини муҳокама қилган июнь Пленуми мамлакатим-изда коммунист жамият қуриш планларини муваффақиятли амал-га оширишда муҳим босқич бўл-ди. Бу тарихий Пленум халқаро коммунист ва ишчилар ҳар-кати учун, социалистик лагерь бирлигини мустаҳкамлаш учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга-дир.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарориди бундай дейилган: «Совет Иттифоқи, бар-ча социалистик мамлакатлар иқ-тисодий куч-қудратининг муста-ҳкамланганлиги ва мудоаа до-биялигининг ўсганлиги, ва, аввало, уларнинг ҳўжалик соҳасидаги ютуқлари, фан ва техника соҳа-сидаги муваффақиятлари, мазлум халқлар мустақилакчилига қар-ши миллий-озодлик ҳаракатини мисли қўрилмаган суратда кучай-тириб, жуда катта ғалабаларга эриштирилиши, халқаро коммуни-стик ҳаракатнинг ютуқлари жаҳон майдонида кучлар нисбатини тен-глаш ва социализм фойдасига, им-периализм ва уруш қучларининг зарарига ўзгартириб қўйиш».

Дарҳақиқат, вақт ва замон ком-мунизмга хизмат қилмоқда.

Улғу Ленин бундан прим асо-дан кўпроқ муқаддас миллатлар-нинг ўз тақдирини ўзлари бел-лаш, мазлум миллатларнинг ўз мустақил давлатларини барпо этиш учун курашининг аниқий назаариясини ишлаб чиқарган эди. Ҳаёт бу ленинча назариянинг го-яг туғрилигини исботлади. Уруш-дан кейинги даврда 50 дан ортқ давлат мустақилакчилигининг бў-йинтуруғини улоқтириб ташлади ва мустақил ривожланиш йўлига ўтиб олди. Мали, Гана, Гвинея, Индонезия, Бирма, Хиндистон ва бир қатор мамлакатлар миллий прогрессининг кенг йўлига ўтиб олди. Мустақилакчиларнинг қўп асрлик ҳўкмонлиғи қолдирган жароҳатларини муваффақиятли да-воламоқдалар.

Мустақилакчилик зулмидан озод бўлган мамлакатларнинг ак-сарияти ўз экономикасини планли равишда ривожлантирмоқда. Ма-салан, Гвинея республикаси 1960 йилнинг 1 июлидан бошлаб ма-макат экономикасини ривожланти-ришининг уч йиллик планини амал-га ошира бошлади. Бир қатор еш давлатларда чет эл, шунингдек, миллий йирик капиталистик мулк-ни национализация қилиш кенг амалга оширилмоқда. Масалан, 1963 йил 23 февралда Бирмада 10 та маҳаллий ва 14 чет эл ба-ки национализация қилинди. Шунингдек, мамлакатда гуруҳ бил-лан савдо қилиш жуда катта аҳа-миятга эга эканлиғи назарга оли-ниб, бу соҳани ҳам национализи-я қилиш ҳақида қарор қабул қилинган. Давлат сектори барпо этилмоқда. Ўзга национализация қилинган қорхоналар, шунингдек, давлат томонидан қўрилган қор-хоналар қиралди. Улар орасида Бир-ма металлургиясининг тўғичи — пўлат-прокат заводи, Балу дарё-сида қўрилган гидроэлектростан-ция ва бошқа қорхоналар бор.

Мустақил экономика базаси си-фатида давлат саноати, транспорт, энергетика ва ирригацияси-ни ривожлантириш, ҳўсуслик капиталистик ишлаб чиқариш қисқартириш, техникўр феода-л эҳтиёжини тўлатиш, қишлоқ ҳўжалиги ва ҳўнармандчиликда кооперативни ривожлантириш — ана шунларнинг ҳаммаси мамла-кат экономикаси тараққиётини ижобий таъсир қўрашти билан бирга, антиимпериализм ва де-мократик қучларни марказлашти-ришга ҳам ёрдам бераётди.

Ўрқин тараққиёт йўлига қирган давлатлар, шунингдек, ҳўзир ҳам мустақилакчилик асоратини бош-дан кечириётган мамлакатларнинг халқлари ўз миллий мустақилак-чили учун олиб бораётган кураш-лар билан тинчлик тарафдорли-рининг бутун жаҳон ҳаракати-га катта ҳисса қўшмоқдалар. Ана шу мамлакатларнинг коммунист ва ишчи партиялари империализм-га, феодализмга қарши бошлаган демократик революцияни янглик билан давом эттириб, уш охи-рига етказиш ҳамда ўз миллий демократик давлатларини барпо этиш учун курашда аниқгардлик қилмоқдалар. Коммунист ва иш-чи партиялар халқни мустақилак-куллигиндан озод қилишда қўра-таётган савот ва матонат гуфайли меҳнаткашлар ўртасида жуда катта оғру қозонди.

Осиё, Африка ва Латин Аме-рикадаги қўпгина мамлакатлар учун социализм йўлидан бориш ҳаёт зарурияти бўлиб қолди. Му-стақил мамлакатларнинг қўпчили-ки сийёс, давлат ва жамоат арбобла-ри нокапиталистик тараққиёт йў-лининг катта афзалликларини эътироф этмоқдалар. Масалан, Мали республикасининг ҳўкумати мамлакатни нокапиталистик та-раққиёт йўлидан олиб боришга аҳд қилганлигини очик айтди.

Эзувчиларга қарши қартилган оммавий халқ ҳаракатлари тари-

хий прогрессини тезлатувчи қуд-ратли қучдир.

Улғу Октябрь Социалистик ре-волюциясининг таъсири остида Шарқ халқлари ҳаракатга келди. Октябрь революциясининг ғалаба-си жаҳон капиталистик система-сининг умумий кризисини бошлаб берди, империализмининг бутун ҳалқасини, шу жумладан, унинг «ичкари» мустақилак замирини ҳам узиб юборди.

Иккинчи жаҳон урушида СССР нинг ғалаба қилганлиги, Европа ва Осиёнинг бирқатор мамлакат-ларида халқ демократияси тузуми ўрнатилганлиги, Хитойда соци-алистик революция ғалаба қозо-нганлиги ҳамда социализмнинг жа-ҳон системаси вужудга келганли-ғи мустақилак халқларининг озо-длик учун курашига катта мадд бўлди. Мустақилак халқлари озо-длик ва миллий мустақилакчи-лиги учун солиқларга қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Иза-иор халқни француз мустақилакчили-га қарши қарийб санкиз йил қўл-га қўриб олиб қурашди. Уммон халқи инглиз мустақилакчиларига қарши беш йилдан буюн уруш олиб бормоқда. Ангюлада Порту-галия мустақилакчиларига қарши халқ қўзғололи уч йилдан буюн давом этмоқда. Узоқ Оксания халқлари тараққиёт учун курашга қўзғололмоқда. Социализм, қурили-ши йўлига ўтиб олган қўпчи Бур-бадан намуна олган Латин Аме-рикаси мамлакатларининг халқла-ри АҚШ мустақилакчиларига ва бошқа мустақилакчиларга қарши курашини кучайтирмоқдалар.

Прогрессив инсоният шарма-дали мустақилакчилик тузумига, мустақилакчиларнинг «ўлка»ла-рини ўз чапаларидида сақлаб қо-лиш учун олиб бораётган қонли урушларига нафрат билан қармоқ-да. Шу сабабли мустақилакчи-лик системасини тўла ва узиқе-сил тутатиш ҳақида ўртоқ Н. С. Хрущев Совет ҳўкумати номидан Бирлашган Миллатлар Ташкило-ти Бош Ассамблеясининг XV сес-сиясига қўрилган оқилона таклиф-Совет Иттифоқига аўр ҳўрмат ва миннатдорчилик билан қўли-олинди. Совет Иттифоқи милли-онлаб кишиларнинг бахт-саодати-ни қўлаб, тинчлигини мустаҳкам-лаш учун курашда ташаббус қў-р-сатмоқда.

Мустақилакчиликнинг икки оғ-ғи гўрда, Гвинея вакили С. Дьял-ло 1962 йилнинг 15 ноябидида Бирлашган Миллатлар Ташкило-ти Бош Ассамблеясининг XVII сес-сиясига мурожаат қилиб, Бирлаш-ган Миллатлар Ташкилотини та-шқил қилган куннинг 18 йилли-ғи — 1963 йил 24 октябрийн планетамизга мустақилакчилик узи-кесил тутатилган муддат деб белгилашга қариди.

Иккинчи жаҳон уруши ара-фасида фақат 63 та мустақил дав-лат мавжуд эди. Эндиликда улар-нинг сони 120 дан ошиб кетди. Иккинчи жаҳон урушидан кейин

қарийб бир ярим миллиард киши-дан иборат аҳолига ва 45 милли-он квадрат километр территория-га эга бўлган 50 дан ортқ дав-лат мустақилакчилик асоратидан халос бўлди. Ана, шу мамлакат-ларнинг қўпчилиги бетарафлик позициясини танлаб олдилар ва тинчлик зонасига қ

